

آیین نامه آموزشی دوره تکمیلی (سطح سه)

جامعه الزهراء سلام الله عليها

برنامه حضوری

معاونت آموزش و تربیت

دفتر برنامه ریزی و نظارت و ارزیابی آموزشی

مرکز برنامه ریزی و نظارت

گروه تشکیلات سازمانی

آذر ۱۴۰۳

فصل اول: تعاریف و اختصارات

ماده (۱) اختصارات:

۱. جامعه: جامعه الزهرا سلام الله علیها
۲. کمیسیون: کمیسیون موارد خاص

ماده (۲) تعاریف:

۱. سطح سه: به دومین مرحله از نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه خواهران اطلاق می‌شود که در رشته‌ها و گرایش‌های مختلف با رویکرد پایه تخصصی، طراحی و ارائه می‌گردد و به فارغ‌التحصیلان این مقطع، دانشنامه سطح سه اعطا می‌شود.
۲. دروس جبرانی: دروسی است که اضافه بر واحدهای درسی، برای رفع کمبود دانش یا مهارت طلبه و یا به دلیل گذراندن شدن در مقطع قبل، در آغاز یا طی دوره تحصیلی، ارائه می‌شود.
۳. درس پیش‌نیاز: درسی است که درک مطلب آن برای یادگیری درس دیگر لازم است و باید قبل از آن درس ارائه گردد.
۴. کمیسیون موارد خاص: شورایی است متشکل از معاون آموزش و تربیت (رئیس)، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و نظارت و ارزیابی آموزشی (دبیر) و مدیران ارشد واحدهای علمی تربیتی (۳ نفر).

فصل دوم: نظام آموزشی

ماده (۳) نظام آموزشی این دوره، نیمسال‌واحدی است و ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود.

ماده (۴) معاونت آموزش و تربیت می‌تواند در صورت فراهم بودن شرایط، علاوه بر دو نیمسال تحصیلی اقدام به برگزاری دوره تابستانی نماید و شرکت در این دوره برای طلاب، اختیاری است.

تبصره- دوره تابستانی در محاسبه، جزء نیمسال‌های تحصیلی حساب نمی‌شود.

ماده (۵) زمان مجاز اتمام دوره سطح سه (بدون احتساب مرخصی‌های مجاز تحصیلی و زمان لازم برای گذراندن دروس جبرانی و تدوین پایان‌نامه) برای طلاب خوابگاهی حداکثر ۶ نیمسال و برای طلاب غیرخوابگاهی ۹ نیمسال است.

تبصره- حداکثر دو نیمسال به سنوات طلاب پذیرفته‌شده با مدرک کارشناسی در مقطع سطح ۳، بابت گذراندن دروس جبرانی اضافه می‌شود.

ماده (۶) تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از رشته‌های تحصیلی، بر اساس مصوبه‌ی مربوط و به تناسب رشته و گرایش‌های تحصیلی، بین ۸۴ تا ۹۴ واحد درسی است.

تبصره- معاونت آموزش و تربیت به پیشنهاد گروه علمی تربیتی مربوط می‌تواند حداکثر ۱۴ واحد از دروس مرتبط با هر رشته را به‌عنوان دروس جبرانی به طلاب ارائه دهد.

ماده (۷) مدت زمان هر نیمسال تحصیلی بدون احتساب زمان امتحانات، ۱۶ هفته و هر دوره تابستانی، ۴ هفته آموزشی است.

ماده (۸) هر واحد درسی نظری، ۱۶ ساعت و هر واحد درسی عملی، ۳۲ ساعت ارائه می‌گردد.

ماده (۹) حداقل ساعات برای هر واحد درسی ۱۴ ساعت است و در صورت عدم رعایت نصاب مذکور، به هر دلیل، آن درس ناتمام اعلام شده و امتحان آن بعد از تکمیل درس برگزار می‌شود.

تبصره- درسی که کمتر از ۸۰ درصد سرفصل‌های آن تدریس شده باشد، در حکم درس ناتمام است.

فصل سوم: انتخاب واحد

ماده ۱۰) طلبه در صورت عدم اخذ مرخصی موظف است در زمان تعیین شده نسبت به انتخاب واحد اقدام نماید. در غیر این صورت، عمل وی در حکم انصراف از تحصیل است.

تبصره- طلبه می‌بایست دلایل عدم انتخاب واحد خود را تا یک ماه پس از شروع نیمسال تحصیلی به کمیسیون ارائه دهد؛ در صورت مواجهه شناخته‌شدن عذر، آن نیمسال جزء مرخصی تحصیلی وی محسوب می‌شود.

ماده ۱۱) در هر نیمسال تحصیلی، حداقل و حداکثر واحد انتخابی برای طلاب خوابگاهی به ترتیب ۱۶ و ۲۳ واحد و برای طلاب غیرخوابگاهی ۱۰ و ۱۸ واحد و در دوره تابستانی حداکثر ۴ واحد می‌باشد.

تبصره ۱- طلبه‌ای که مشروط می‌شود در نیمسال بعد نمی‌تواند بیش از حداقل واحد را انتخاب کند.

تبصره ۲- طلبه در نیمسال معافیت از کلاس به دلیل فرزندآوری می‌تواند تا ۶ واحد درسی را انتخاب نماید.

تبصره ۳- طلبه‌ای که معدل نیمسال وی با گذراندن حداقل واحد، ۱۸ و یا بالاتر باشد، در صورت امکان می‌تواند در نیمسال بعد تا دو واحد بیشتر از حداکثر مجاز انتخاب نماید.

تبصره ۴- طلبه در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت شرط حداقل واحد، معاف است.

تبصره ۵- طلبه می‌تواند در آخرین نیمسال تحصیلی علاوه بر انتخاب حداکثر واحد مجاز، ۴ واحد یا یک درس را بدون نیاز به حضور در کلاس انتخاب کند.

تبصره ۶- سقف مجموع واحدهای قابل انتخاب (به هر شکل که باشد) برای طلاب خوابگاهی ۲۶ و برای طلاب غیرخوابگاهی ۲۲ واحد است.

ماده ۱۲) طلبه می‌تواند در صورت نیاز، حداکثر تا دو درس، تا سقف ۶ واحد را در زمان حذف و اضافه تغییر دهد.

تبصره- حذف درس در صورتی برای طلبه مجاز است که پس از حذف، تعداد طلاب حاضر در کلاس از نصاب تعیین شده کمتر نشود.

ماده ۱۳) طلبه می‌تواند با موافقت مدیر واحد علمی تربیتی خود، تا یک هفته پیش از اتمام کلاس‌ها، فقط یکی از درس‌های خود را حذف کند، مشروط بر آنکه:

۱. غیبت طلبه در آن درس از حد مجاز نگذشته باشد؛

۲. پس از حذف، تعداد واحدهای باقی‌مانده وی از حداقل واحد کمتر نشود؛

۳. کلاس از حد نصاب کمتر نشود.

ماده ۱۴) حذف اضطراری تمامی دروس در یک نیمسال تحصیلی (حذف ترم) و بعد از زمان حذف و اضافه، با احتساب در سنوات تحصیلی با شرایط ذیل امکان‌پذیر است:

۱. بنا به تشخیص مدیر مرکز مربوطه، طلبه در آن نیمسال قادر به ادامه تحصیل نباشد؛

۲. طلبه غیبت بیش از حد مجاز نداشته باشد.

فصل چهارم: حضور و غیاب

ماده ۱۵) حضور طلاب در تمامی کلاس‌های درسی و جبرانی، امتحانات و سایر برنامه‌های اعلام شده توسط معاونت آموزش و تربیت، اعم از جلسات عمومی اخلاق و دیگر فعالیت‌های علمی، تربیتی و مهارتی الزامی است.

ماده ۱۶) غیبت کلاسی مجاز نیست مگر با عذرموجه و حداکثر به میزان دو برابر ساعات تشکیل هر درس در هفته برای طلاب مجرد و سه برابر، برای طلاب متأهل و غیبت بیش از حد مجاز موجب حذف درس شده و در صورتی که به تشخیص مسئول آموزش و تربیت مرکز، عذرموجه نباشد موجب درج نمره صفر نیز می‌گردد.

تبصره ۱- برای فعالیت‌های تبلیغی، مشروط بر ارائه گواهی معتبر، معادل ساعات تشکیل هر درس در هفته به غیبت مجاز اضافه می‌گردد.

تبصره ۲- غیبت به میزان دو هفته برای اولین حج واجب و یک هفته برای اولین عمره بلامانع است و در صورت نیاز به غیبت بیشتر، باید از مرخصی تحصیلی استفاده شود.

تبصره ۳- طلبه نمی‌تواند در یک نیمسال از هر دو حق غیبت تبلیغ و حج استفاده نماید.

ماده ۱۷) سه تأخیر کمتر از ۱۰ دقیقه، تأخیر بیش از ۱۰ دقیقه در هر جلسه درس و خروج از کلاس بدون کسب اجازه از استاد و یا با اجازه و بدون بازگشت، غیبت محسوب می‌شود.

فصل پنجم: معافیت کلاسی

ماده ۱۸) طلبه در هر دوره بارداری تا پایان شیردهی در دو نیمسال تحصیلی می‌تواند به جای استفاده از مرخصی فرزندآوری، تا شش- واحد درسی را به صورت معاف از کلاس انتخاب نماید؛ مشروط به آنکه آن دروس از دروس کارگاهی و دروسی که بخشی از نمره آن به کار عملی اختصاص دارد، نباشد.

تبصره ۱- طلبه در نیمسال اول دوره تحصیلی امکان استفاده از معافیت از کلاس را ندارد.

تبصره ۲- طلاب معاف از کلاس، ملزم به ارائه تحقیقات کلاسی هستند و تنها از آزمون میان نیمسال معاف هستند.

تبصره ۳- استفاده از معافیت کلاسی برای بار دوم، منوط به مشروط نشدن در اولین معافیت کلاسی است.

تبصره ۴- نیمسال معافیت کلاسی به دلیل فرزندآوری، جزء سنوات تحصیلی طلبه محسوب نمی‌شود.

ماده ۱۹) طلابی که در نیمسال آخر تحصیلی علاوه بر انتخاب حداکثر واحدهای درسی مجاز، فقط چهارواحد یا یک درس برای فارغ التحصیلی داشته باشند، می‌توانند بدون حضور در کلاس (معاف از کلاس)، در امتحان آن درس شرکت نمایند، مشروط به آنکه درس انتخاب شده از دروس کارگاهی نباشد.

ماده ۲۰) استفاده از معافیت کلاسی مشروط به آن است که جمع واحدهای معاف از کلاس از ۲۵ درصد کل واحدهای مصوب دوره آموزشی بیشتر نشود.

فصل ششم: مرخصی تحصیلی

ماده ۲۱) طلبه در طول دوره تحصیل پس از گذراندن یک نیمسال تحصیلی، می‌تواند با عذر موجه، از دو نیمسال مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره- در نیمسال اول تحصیل، فقط در موارد اضطراری (با تشخیص کمیسیون) مرخصی داده می‌شود.

ماده ۲۲) طلبه می‌تواند علاوه بر مرخصی‌های عادی، از زمان بارداری تا پایان مدت شیردهی برای هر فرزند، از مرخصی فرزندآوری به مدت چهار نیمسال تحصیلی به صورت متوالی یا متناوب استفاده کند.

تبصره- مرخصی فرزندآوری در تولدهای دوقلو و بالاتر، در صورت لزوم با تشخیص کمیسیون، تا سقف دو نیمسال قابل افزایش است.

ماده ۲۳) طلبه‌ای که واحدهای آموزشی خود را به اتمام رسانده و در حال تدوین پایان‌نامه است، امکان استفاده از مرخصی را ندارد.

ماده ۲۴) کیفیت ادامه تحصیل طلبه‌ای که به‌طور متوالی از ۵ نیمسال مرخصی کامل استفاده کرده، از جهت بازیابی علمی منوط به تصمیم و نظر گروه علمی تربیتی مربوطه می‌باشد.

ماده ۲۵) زمان درخواست مرخصی یک ماه قبل از انتخاب واحد تا زمان حذف و اضافه همان نیمسال است.

تبصره- به درخواست مرخصی پس از زمان حذف و اضافه ترتیب اثر داده نمی‌شود و عدم شرکت در کلاس موجب حذف نیمسال و محاسبه در سنوات تحصیلی می‌شود.

فصل هفتم: ارزشیابی تحصیلی

ماده ۲۶) ارزشیابی پیشرفت تحصیلی طلبه در هر درس بر اساس فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی و همراه امتحانات کتبی و شفاهی، به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می‌شود.

ماده ۲۷) حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است.

تبصره ۱- طلبه‌ای که نمره نهایی او از ۱۰ تا ۱۲ باشد، بعد از انتخاب واحد مجدد در اولین نیمسال ارائه درس (با لحاظ تبصره ۶ ماده ۱۱)، می‌تواند فقط یک بار بدون نیاز به حضور مجدد در کلاس، در امتحان آن درس شرکت کند. در صورتی که طلبه در اولین نیمسال ارائه درس دارای وضعیت مرخصی یا حذف ترم باشد، این فرصت به اولین نیمسال ارائه بعدی منتقل می‌شود.

تبصره ۲- اگر نمره اخذشده طلبه زیر ۱۰ باشد یا در امتحان مجدد نمره قبولی کسب نکند، باید آن درس را مجدداً انتخاب واحد کرده و در کلاس آن شرکت نماید.

ماده ۲۸) طلبه‌ای که دو بار در کلاس یک درس شرکت نماید، اما موفق به کسب نمره قبولی نشود، برای آخرین بار می‌تواند بدون حضور در کلاس در امتحان آن درس شرکت نماید.

ماده ۲۹) طلبه‌ای که سه بار نتواند در امتحان یک درس نمره قبولی کسب کند، جهت تصمیم‌گیری نسبت به ادامه تحصیل به کمیسیون ارجاع می‌گردد.

ماده ۳۰) طلبه‌ای که نمره نهایی وی در امتحانات پایان‌نیمسال، از ۹ تا ۱۲ باشد، می‌تواند در زمان تعیین‌شده از طریق سامانه آموزش، درخواست تجدیدنظر در تصحیح ورقه امتحانی نماید.

تبصره- اعتراض به نمره ۱۲ و بالاتر به شرط کسر نیم نمره در صورت رسیدگی و تشخیص موجه نبودن اعتراض، مجاز است.

ماده ۳۱) در صورتی که میانگین نمرات طلبه، در یک نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، وی در آن نیمسال مشروط می‌شود.

ماده ۳۲) شرکت نکردن طلبه در امتحان میان‌نیمسال موجب درج نمره صفر در آن نوبت امتحانی می‌گردد؛ مگر اینکه به تشخیص مدیر مرکز، عذر موجه داشته باشد، که در این صورت لازم است از فرد، امتحان مجدد گرفته شود.

ماده ۳۳) غیبت غیرموجه در امتحان پایانی، موجب درج نمره صفر در آن درس می‌گردد. طلبه‌ای که با عذر موجه و مجوز آموزش، در امتحان پایان‌نیمسال درسی شرکت نکند، آن درس برای او غیبت موجه ثبت می‌شود.

ماده ۳۴) طلبه‌ای که در کلاس درس شرکت کرده اما در امتحان پایانی شرکت نکند، باید مجدداً آن درس را انتخاب و فقط یک بار مجاز است بدون حضور در کلاس، در امتحان آن شرکت نماید.

ماده ۳۵) نمره تمامی دروس اعم از قبولی و مردودی در کارنامه تحصیلی طلبه ثبت و در محاسبه میانگین نمرات نیمسال تحصیلی وی منظور می‌گردد.

تبصره - اگر طلبه‌ای پس از ثبت نمره زیر ۱۲ یا ثبت نمره صفر به دلیل غیبت غیرموجه امتحانی، بتواند آن درس را در هر یک از نیمسال‌های بعد با حداقل نمره ۱۵ بگذراند، نمره قبلی در معدل نیمسال بی‌تاثیر خواهد بود.

ماده ۳۶) نمرات زیر ۱۲ و نمرات دروس جبرانی در معدل نهائی دوره بی‌تاثیر است.

فصل هشتم: تحصیل همزمان، مهمان و انتقال

ماده ۳۷) تحصیل همزمان به صورت حضوری در دو برنامه آموزشی (اعم از حوزوی و دانشگاهی) ممنوع است.

تبصره - تحصیل همزمان نخبگان و استعدادهای برتر، پس از احراز صلاحیت‌های علمی و اخلاقی توسط مدیر مرکز با همکاری مدیر نخبگان و استعدادهای برتر و تأیید مدیر ارشد مجاز می‌باشد.

ماده ۳۸) مهمان شدن طلبه ایرانی جامعه در حوزه‌های دیگر و بالعکس در طول تحصیل بعد از گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی و با رعایت شرایط تفاهم‌نامه بین دو مرکز، حداکثر به مدت دو نیمسال تحصیلی بلامانع است.

ماده ۳۹) مهمان شدن طلبه غیرایرانی جامعه در مراکز جامعه‌المصطفی و بالعکس با رعایت شرایط مندرج در تفاهم‌نامه بین دو مرکز، بلامانع است.

ماده ۴۰) مهمان شدن طلبه حضوری جامعه در برنامه مجازی و دیگر برنامه‌های حضوری و پذیرش مهمان از برنامه مجازی و غیرحضوری به برنامه حضوری، برای دو نیمسال تحصیلی با مجوز مدیران واحد علمی تربیتی بلامانع است.

تبصره - مهمان شدن طلبه برنامه حضوری در برنامه غیرحضوری مجاز نیست.

ماده ۴۱) مهمان تک درس در واحدهای علمی تربیتی جامعه، اعم از حضوری، غیرحضوری و مجازی مشروط به عدم ارائه آن درس در مرکز مبدأ، بلامانع است.

ماده ۴۲) پذیرش طلبه انتقالی از خارج شهر قم با شرایط ذیل امکان‌پذیر است:

۱. موافقت مرکز مبدأ و مقصد؛
۲. نداشتن منع تحصیل در مبدأ؛
۳. قبولی در مصاحبه عمومی و علمی؛
۴. گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی و داشتن معدل حداقل ۱۶ در واحدهای درسی گذرانده‌شده؛
۵. سکونت با خانواده در شهر قم؛
۶. باقی ماندن حداقل ۳۰ درصد از واحدها.

ماده ۴۳) انتقال طلاب جامعه به مراکز حوزوی خارج از شهر قم با عذر موجه با شرایط ذیل امکان‌پذیر است:

۱. موافقت مرکز مبدا و مقصد؛

۲. نداشتن منع تحصیل در جامعه.

تبصره- انتقال طلاب جامعه به مراکز حوزوی شهر قم ممنوع می‌باشد.

ماده (۴۴) انتقال طلبه بین واحدهای علمی تربیتی جامعه با مجوز مدیران مبدا و مقصد، برای یک مرتبه در طول دوره تحصیلی بلامانع است.

تبصره ۱- طلبه انتقالی باید تمامی شرایط تحصیل در واحد علمی تربیتی مقصد و در صورت نیاز به خوابگاه، شرایط آن را دارا باشد.

تبصره ۲- طلبه‌ای که به علت فرزندآوری در بازه زمانی بارداری و شیردهی، به برنامه غیرحضورى یا مجازى انتقال یافته، می‌تواند به شرط احراز شرایط تحصیل در برنامه حضورى (به لحاظ سنوات، تعداد مشروطى و تعداد مرخصى) در همان بازه زمانى به بخش حضورى بازگردد.

فصل نهم: منع تحصیل و بازپذیری

ماده (۴۵) در موارد ذیل، طلبه از ادامه تحصیل منع می‌شود:

۱. سه نیمسال مشروطی؛

تبصره- وضعیت طلبه در نوبت اول و دوم مشروطی، در کمیسیون بررسی و نسبت به ادامه تحصیل وی تصمیم‌گیری می‌شود.

۲. تمام‌نشدن واحدهای درسی در طول سنوات مجاز تحصیل؛

۳. انصراف از تحصیل و یا عدم‌مراجعه؛

تبصره- در صورت انصراف یا عدم‌مراجعه طلبه، اگر وی تا قبل از انتخاب واحد نیمسال بعد، جهت ادامه تحصیل مراجعه نماید، در

صورت موجه‌شناخته‌شدن عذر وی در کمیسیون، تحصیل او بلامانع است و آن نیمسال جزء مرخصی تحصیلی محسوب می‌شود.

۴. منع تحصیل، به دلیل مسائل غیرآموزشی مبتنی بر ضوابط مصوب.

ماده (۴۶) در صورت غیرموجه‌بودن انصراف یا عدم‌مراجعه، طلبه ملزم به پرداخت هزینه‌های تحصیلی خود می‌باشد.

تبصره- مرجع تشخیص موجه یا غیرموجه بودن کمیسیون است.

ماده (۴۷) پذیرش مجدد طلاب منقطع از تحصیل، منوط به شرکت در آزمون ورودی است.

تبصره ۱- طلبه‌ای که به دلیل انصراف یا عدم‌مراجعه در موعد مقرر، منع از تحصیل شده‌اند، از شرکت در اولین آزمون ورودی محروم

می‌گردند.

تبصره ۲- پذیرش مجدد طلبه‌ای که به دلیل مسائل غیرآموزشی، منع از تحصیل شده است، امکان‌پذیر نیست.

تبصره ۳- نمرات دروس گذرانده‌شده طلاب بازپذیری، بر اساس دستورالعمل مربوطه پذیرفته می‌شود.

ماده (۴۸) طلبه‌ای که در یک مقطع آموزشی برای بار دوم منع از تحصیل شود، برای همیشه از تحصیل در جامعه محروم می‌گردد.

فصل دهم: تغییر رشته و معادل سازی

ماده ۴۹) تغییر رشته و گرایش برای یک بار مجاز بوده و پذیرش دروس گذرانده شده در گرایش قبلی، براساس ضوابط معادل سازی صورت می پذیرد.

ماده ۵۰) پذیرش و معادل سازی دروس گذرانده شده در جامعه و دیگر مراکز علمی، براساس شرایط ذیل صورت می پذیرد:

۱. درس موردنظر باید در یکی از مدارس مورد تأیید حوزه های علمیه و یا مراکز آموزش عالی زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گذرانده شده باشد.

تبصره- معادل سازی دروس گذرانده شده در غیر مراکز فوق منوط به تأیید معاون آموزش و تربیت است.

۲. دروس گذرانده شده در مقاطع تحصیلی پایین تر قابل معادل سازی نیست.

۳. ریزنمرات ارائه شده، باید مورد تأیید مرکز مبدا باشد. دروس گذرانده شده، با کسب حداقل نمره ۱۴ و طبق سایر شرایط مندرج در همین آیین نامه معادل سازی می شود.

تبصره- معادل سازی دروس گذرانده شده در جامعه، با کسب حداقل نمره قبولی می باشد.

۴. در صورتی که به تشخیص گروه علمی تربیتی مربوط، زبان خاصی در متن درسی موضوعیت داشته باشد، لازم است درس معادل سازی شده از جهت زبان با درس جامعه مطابق باشد.

۵. درس گذرانده شده، به تشخیص گروه علمی تربیتی مربوط، در حداقل ۷۵ درصد از سرفصل، با درس جامعه همخوانی داشته باشد.

تبصره- در صورت یکسان بودن متن درسی و تفاوت محدوده آن، مشروط به تأمین هدف آموزشی به تشخیص گروه علمی تربیتی، آن درس قابل پذیرش است.

۶. بین زمان فارغ التحصیلی و معادل سازی نباید بیش از ۳ سال فاصله باشد و در صورت گذشت بیش از ۳ سال، معادل سازی دروس تخصصی مشروط به قبولی در ارزیابی علمی است.

۷. معادل سازی حداکثر تا یک سال پس از پذیرش انجام می شود و دروس گذرانده شده در تحصیل همزمان، قابل معادل سازی نیست.

۸. تعداد واحد درس گذرانده شده از تعداد واحد همان درس در جامعه، کمتر نباشد.

تبصره- در صورت احراز دیگر شرایط معادل سازی، کمبود واحد در دروس سه واحدی و بالاتر تا سقف یک واحد بلامانع است.

۹. درس موردنظر در نیمسال درخواست معادل سازی، انتخاب واحد نشده باشد.

۱۰. معادل سازی در دروس عمومی و اختصاصی رشته یا گرایش، حداکثر تا ۲۵ درصد از کل دروس مقطع و در دروس جبرانی بدون محدودیت قابل انجام است.

تبصره- دروس پذیرفته شده از طلاب بازپذیری و انتقالی از حوزه ها، در سقف مذکور محاسبه نمی شود.

۱۱. معادل سازی دروس کارگاهی منوط به ارزشیابی طلبه توسط گروه علمی تربیتی مربوط است.

۱۲. پایان نامه قابل معادل سازی نیست.

۱۳. هر درس تنها یک بار قابل معادل سازی است.

ماده ۵۱) نمرات دروس معادل سازی شده، در محاسبه میانگین کل واحدها، منظور خواهد شد.

ماده ۵۲) به میزان واحدهای معادل سازی شده، از سنوات مجاز به تحصیل، مرخصی ها و مشروطی ها کاسته می شود.

فصل یازدهم: پایان نامه

ماده ۵۳) طلبه موظف است پس از گذراندن حداقل ۶۰ و حداکثر ۷۵ درصد واحدهای درسی، موضوع پایان نامه و طرح تفصیلی آن را به تصویب کمیته پایان نامه گروه علمی تربیتی مربوطه برساند. بنابراین، انتخاب واحد طلبه پس از سقف مذکور، منوط به تصویب طرح تفصیلی پایان نامه می باشد.

تبصره - ضوابط مربوط به انتخاب و تصویب موضوع، کیفیت و کمیت پایان نامه و ارزیابی نهایی آن در دستورالعمل مربوطه تعیین شده است.

ماده ۵۴) طلبه ملزم است بعد از تصویب طرح تفصیلی، ظرف مدت حداقل شش ماه و حداکثر یک سال، پایان نامه را تدوین و تحویل نماید.

تبصره ۱- دفاع از پایان نامه قبل از شش ماه، منوط به موافقت کمیسیون است.

تبصره ۲- در صورتی که پایان نامه جهت تدوین به بیش از یک سال زمان نیاز داشته باشد، این مهلت پس از درخواست کتبی طلبه، تأیید استاد راهنما و تصویب کمیته پایان نامه، با لحاظ امور جانبی مربوط مانند: خوابگاه، سنوات تحصیلی، اقامت طلاب غیرایرانی و... حداکثر به مدت شش ماه تمدید خواهد شد.

تبصره ۳- در صورتی که درخواست تمدید مهلت، به دلیل فرزندآوری باشد، این زمان تا شش ماه قابل تمدید است.

تبصره ۴- حضور طلاب خوابگاهی در خوابگاه جهت تدوین پایان نامه با موافقت کمیسیون برای طلاب ایرانی حداکثر به مدت یک ماه (به صورت متوالی یا متناوب) و برای طلاب غیرایرانی حداکثر به مدت ۴ ماه (به صورت متوالی یا متناوب) مجاز است.

تبصره ۵- در صورت تأیید گروه علمی تربیتی مبنی بر عدم کفایت مدت مذکور در تبصره ۴، مشروط به موافقت مدیر خوابگاه، مدت اقامت حداکثر برای یک ماه قابل افزایش خواهد بود.

ماده ۵۵) پس از اتمام زمان فوق، پرونده طلبه تعلیق شده و با موافقت کمیسیون ارائه و تحویل پایان نامه حداکثر تا سه ماه با کسر یک نمره قابل انجام است، ولی پس از آن، پایان نامه نادیده گرفته شده و طلبه از دریافت مدرک تحصیلی محروم می شود و فقط گواهی پایان دوره قابل صدور است.

فصل دوازدهم: فراغت از تحصیل و صدور دانشنامه

ماده ۵۶) طلبه با شرایط ذیل فارغ التحصیل محسوب شده، به وی دانشنامه سطح سه اعطا می گردد:

۱. گذراندن تمامی واحدهای آموزشی مصوب با کسب معدل حداقل ۱۴؛

۲. گذراندن برنامه های الزامی تربیتی و مهارتی؛

۳. احراز صلاحیت عمومی و اخلاقی.

تبصره ۱- تاریخ فراغت از تحصیل، روز برگزاری جلسه دفاعیه می باشد.

تبصره ۲- به طلاب فارغ‌التحصیل غیرایرانی این مقطع، مدرک کارشناسی ارشد اعطا می‌گردد.

ماده ۵۷) برای اخذ مدرک حضوری جامعه، گذراندن حداقل ۷۰ درصد از واحدهای درسی مصوب به صورت حضوری لازم است که باید حداقل نیمی از این مقدار در جامعه گذرانده شده باشد.

تبصره ۱- تمام دروسی که بدون کلاس حضوری گذرانده می‌شود (از جمله دروس مجازی طلاب حضوری، مهمان نیمسال تحصیلی یا تک‌درس به بخش مجازی، مرخصی با امتحان، ترم تابستانه مجازی و...) جزء دروس حضوری محسوب نمی‌شود.

تبصره ۲- ملاک صدور مدرک حضوری یا مجازی و غیرحضوری طلاب غیرایرانی، ضوابط جامعه المصطفی است.

ماده ۵۸) بر اساس مصوبه ۳۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، دارندگان مدرک سطح سه حوزه از تمامی مزایای علمی و استخدامی فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی ارشد دانشگاه‌ها برخوردار خواهند بود.

آیین‌نامه فوق مشتمل بر ۵۸ ماده و ۵۴ تبصره توسط معاونت آموزش و تربیت و مرکز برنامه ریزی و نظارت تدوین و در

تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۴ به تایید مدیر محترم جامعه الزهر اسلام الله علیها رسیده و لازم‌الاجرا می باشد.